

BABEL | BIBLIOTHEEK
BOXTEL

BIBLIOTHEEKWERK 2019

Inhoud

---

1. 2019, een jaar in vogelvlucht blz. 6

- Programmering
- Taalnetwerk en Taalhuis
- Collectie
- Onderwijs en Educatie
- Communicatie
- Personeel
- Huisvesting
- Financiën

2. Resultaten prestatieafspraken blz. 11

3. Boxtel in cijfers blz. 13

Voorwoord

De Bibliotheek voert de vijf wettelijke kernfuncties uit: lezen, leren, informeren, kunst & cultuur en ontmoeting & debat. Deze kernfuncties voegen waarde toe voor vele maatschappelijke thema's waaronder het tegengaan van maatschappelijke tweedeling, verbeteren van geletterdheid, bevorderen van integratie, goed onderwijs waarin kinderen hun talenten kunnen ontwikkelen en een bloeiende omgeving voor kunst en cultuur ter bevordering van gebiedsontwikkeling en innovatie.

In het verslagjaar hebben diverse gastprogrammeurs uit Boxtel actief meegedacht over nieuwe activiteiten voor volwassenen en deze ook ontplooid. Ook hebben zij mee geholpen inhoudelijke verdieping aan te brengen bij bestaande initiatieven.

Ten gevolge van de fusie in 's-Hertogenbosch is de naam van de overkoepelende organisatie gewijzigd in Babel. Babel is een platform voor mensen die zich maatschappelijk en cultureel willen ontplooiën en willen (blijven) groeien. We werken samen met individuen, maatschappelijke en culturele organisaties. En blijven de organisatie achter de vertrouwde lokale bibliotheek. We hechten aan lokale verankering en hebben voor alle communicatie uitingen in Boxtel een passende combinatie tussen Babel en de bibliotheek gevonden.

We zien uit naar een inspirerende samenwerking in het komende jaar.

A.M.C. van Schendel
Directeur-bestuurder

1. 2019, een jaar in vogelvlucht

Wat gebeurde er in 2019 bij de bibliotheek in Boxtel? Hieronder vindt u een overzicht van de voornaamste gebeurtenissen.

Programmering

Voorlezen was een in allerlei gedaanten terugkerende activiteit. Er waren **voorleesspecials**, er werd tijdens de zomervakantie voorgelezen in de **Spiegel tent** en met de **nationale voorleesdagen** was er een **voorleesontbijt**. Ook het wekelijkse **voorlezen 2+** was met in totaal 1.000 bezoekers een zeer gewaardeerde activiteit. Daar staat tegenover dat het tweewekelijkse **voorlezen 3+** met 189 bezoekers in 2019 een ondergewaardeerde activiteit was. Voorlezen 3+ wordt niet voortgezet in 2020.

Onder leiding van een professionele **MadScience** docent gingen kinderen aan de slag met leuke experimenten op het gebied van wetenschap en techniek. Tijdens het **Robotfeest** maakten 120 bezoekers van jong tot oud kennis met verschillende soorten robots. En in drie kindercolleges stonden de thema's tijdreizen, Rembrandt en Reis mee naar de maan centraal.

VerhaalTijd voor volwassenen stond maandelijks op de agenda en **Boekproeverij** werd in 2019 drie keer gehouden. Beide activiteiten bieden een uitgelezen kans om kennis te maken met mooie verhalen, inspirerende boeken en het ontmoeten van andere geïnteresseerden. Ook de **voorleeslunch voor ouderen** werd zeer gewaardeerd. In samenwerking met Podium Boxtel programmeerde de bibliotheek **Jeroen Thijssen** tijdens Boek en Bal. En door de Culturele Apotheek werden belangstellenden tijdens de Culturele voorzien van **Boeken op recept**.

Diverse **gastprogrammeurs** uit het dorp hebben meegedacht en gedaan om enerzijds nieuwe activiteiten voor volwassenen te ontplooiën en/of anderzijds aan te sluiten en inhoudelijke verdieping te brengen bij bestaande initiatieven. Een voorbeeld van nieuwe samenwerking in de bibliotheek betreft het Bloedmirakel. Voor het negende jaar op rij werd de **Bloedmirakelse Avond** georganiseerd. Ditmaal in de bibliotheek. Het was een avondvullend programma met muziek en een boeiende lezing over de terugkomst van de Heilig Bloeddoek naar Boxtel. De avond werd voorafgegaan door een **tentoonstelling** met foto's van de Bloedprocessie, vaandels en aan aantal poppen met kleding die gedragen wordt tijdens de processie en het **Levende schilderij Bloedmirakel**. Om ook kinderen te interesseren voor het bloedmirakel werd het Levend schilderij Bloedmirakel opgesteld in de bibliotheek. Een verhalenverteller vertelde het spannende verhaal van het Buxtelse Bloedmirakel.

Er is samengewerkt met de **Taalmaatjes** van Contour de Twern. **Hobbycentrum Boxtel** verzorgt de wekelijkse pc-inloop en het **vrijwilligerssteunpunt** heeft een wekelijks spreekuur in de bibliotheek. De bibliotheek faciliteerde een **bewonersbijeenkomst**, twee **informatiebijeenkomsten 'Boxtel tussen de bruggen'**, de oprichtingsbijeenkomst leesgroep geschiedenis en de **Proeftuin Spaanse zomerschool**. Daarnaast was er aandacht voor de Luisterlijn en 199 Buxtelingen bezochten de **Meetweek hoge bloeddruk**.

Bibliotheek Boxtel organiseerde in samenwerking met het VVV, Mubo, Heemkunde Boxtel en Buxtel Vooruit diverse activiteiten in het kader van **75 jaar vrijheid** onder de projectnaam 'Alles is te vergeefs als we vergeten'. In de bibliotheek werd het stilleven van Brabant remlbembere, initiatief van de Stichting Crossroads, tentoongesteld evenals een expositie over operatie Market Garden. In het voor deze gelegenheid in de bibliotheek opgebouwde filmtheater werden drie documentaires vertoond, die o.a. interviews bevatten met Buxtelingen die van nabij WO II hebben

meegemaakt. Twee lezingen over verzet en de redders van de toren werden door de bezoekers als zeer positief ervaren en resulteerden in mooie vertellingen door mensen uit het publiek die de oorlog hebben meegemaakt.

In een mini-college werden de minder fraaie kanten van de bezetting belicht: film- en documentairemaker Hans van Liempt ondervroeg de Buxtelse journalist en historicus Marc Cleutjens over de collaboratie in Buxtel tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Op 25 oktober 2019 vond op het Burgakkerplein een **herdenkingsmoment** plaats met interviews, muziek, kunst en film. Daarbij werd ook het community art project Zeilfdoeners, dat enkele weken aan de gevel aan de Burgakker te zien was, in de spotlights gezet. Het kunstwerk bestond uit honderd vierkante zeildoeken die symbool stonden voor honderd Airbornes die in de Kampina ondergedoken hebben gezeten, zes weken lang verborgen onder tentzeil in de hoop niet ontdekt te worden door de Duitsers. Op de 100 zeildoeken hebben 100 Buxtelingen geschreven wat zij onder vrijheid verstaan.

In Buxtel is altijd veel animo om een **expositie** te houden. De bibliotheek gaat op deze vraag graag in. Achtereenvolgens waren de volgende exposities te zien: Kaatje, Henk Visch, Buxtel binnen de bruggen, werk van de JRL brugklas, Bloedprocessie, werk van St. Lucas en Doop (in het kader van monumentendag) Met name de expositie van het werk van de JRL brugklas trok veel belangstelling.

Vanwege de gemeentelijke bezuinigingen zijn de projecten van de **Cultuurverbinder** in 2019 afgebouwd. De resultaten hiervan zijn te lezen op <https://cultuurverbinderboxtel.blogspot.com/>

Taalnetwerk en Taalhuis

In de gemeentes Buxtel, Vught en Sint-Michielsgestel bouwen we aan gezamenlijk aan een Taalnetwerk. Tijdens de week van de alfabetisering is op 10 september Taalhuis Vught geopend. Op 12 september openden de Taalhuizen in de gemeentes Buxtel en Sint-Michielsgestel. In Buxtel werkt de bibliotheek samen met ContourdeTwern, WSD en de gemeente Buxtel.

In de bibliotheek is een collectie boeken aanwezig voor laagtaalvaardigen. Ook kan er geoefend worden met digitale oefenprogramma's. Vanaf november is er elke maandag een inloopochtend voor zowel taalvragers als taalvrijwilligers. De inmiddels getrainde vrijwilligers kunnen taalvragers doorgeleiden naar een aanbod op maat en taalvrijwilligers worden gekoppeld aan passende taalactiviteiten. Bij het doorgeleiden en koppelen worden de vrijwilligers, indien nodig, ondersteund en begeleid door de taalhuismedewerker. In 2020 wordt de dienstverlening verder uitgebouwd.

In 2019 verzorgde bibliotheek Buxtel een rondleiding voor een inburgeringsklas. Om Buxtelingen te leren omgaan met de computer en hun digitale vaardigheden te verbeteren verzorgde de bibliotheek de cursus **Klik & Tik**. En in september startte de bibliotheek met de **Walk & Talk**. Met deze maandelijkse netwerkbijeenkomst biedt de bibliotheek de mogelijkheid om op een laagdrempelige manier andere werkzoekenden te ontmoeten, te netwerken en ervaringen te delen. Er zijn tips van een deskundige want elke editie is er een andere gastspreker die vertelt over succesvol solliciteren.

Collectie

In het derde kwartaal is overgegaan naar een nieuwe landelijke module voor de afhandeling van het interbibliothecair leenverkeer.

Onderwijs en Educatie

De subsidieaanvraag voor **Boekstartcoach** op het consultatiebureau in Boxtel is in het najaar 2019 ingediend en goedgekeurd. Vanaf januari 2020 start het project ook in deze gemeente. De betrokken medewerkers hebben hiervoor een scholing gevolgd. Ter voorbereiding op de start van de BoekStartcoach op het consultatiebureau is in het VVE-overleg een toelichting gegeven.

Naast onze jaarlijkse evaluatiegesprekken op de scholen en kinderdagverblijven worden de resultaten en opbrengsten van **SchoolBiEB** in kaart gebracht door middel van de monitor, een landelijk meetinstrument dat middels vragenlijsten voor leerlingen, leerkrachten en leesconsulent de leesbeleving in kaart brengt. De monitor is eind 2018 afgenomen bij de twee scholen, die meedoen aan de Bibliotheek op School. Begin maart 2019 waren de resultaten beschikbaar. De leesconsulenten hebben de resultaten van de scholen waar zij werkzaam zijn besproken met de leescoördinator en directie. Eind 2019 is de monitor opnieuw afgenomen. De resultaten hiervan zijn aan het einde van het 1e kwartaal in 2020 bekend.

De voorleeskampioen van Boxtel, een leerling van jenaplanschool Molenwijk deed mee aan de regionale provinciale ronde van de Voorleeswedstrijd. Deze voorleesronde is gewonnen door een basisschoolleerling uit Nuenen. De landelijke titel ging echter naar Sleen.

De **Gemeente Haaren** streeft ernaar om de gemeente op te heffen per 1 januari 2021. De vier dorpen van de gemeente Haaren gaan onderdeel uitmaken van buurgemeenten. Biezenmortel komt bij Tilburg, Esch bij Boxtel, Haaren bij Oisterwijk en Helvoirt bij Vught. Voor de dorpen die bij Babel 's-Hertogenbosch komen, zijn we op schoolniveau aan het voorbereiden. In overleg met de gemeente Haaren en Bibliotheek Midden-Brabant zijn we bezig met de planvorming om te komen tot een goede overdracht van de kinderopvang en onderwijs. Twee kick-off momenten voor de kernen Esch en Helvoirt begin januari 2020 worden voorbereid.

In Boxtel is er inhoudelijk nog weinig samenwerking met het **voortgezet onderwijs/MBO**. Het Vada College is begonnen met een eigen schoolbieb en wordt hierin door de bibliotheek ondersteund.

Voor het voortgezet onderwijs wordt er jaarlijks een voorleeswedstrijd gehouden voor brugklassers, Read2Me! Jacob Roelandlyceum doet begin 2020 hier aan mee.

Communicatie

Het logo van Babel, de beeldtaal en alle andere onderdelen voeren we door in al onze communicatie. Ook de website (www.babeldenbosch.nl) is vernieuwd. We houden in de gaten dat het nieuwe uiterlijk door iedereen goed wordt gebruikt, en bieden een helpende hand als dat soms nog even wennen is.

Voor Boxtel is een passende combinatie tussen Babel en de bibliotheek gevonden.

Personeel

Alle medewerkers zijn gestart met de **scholingsmodules** die door de bibliotheek zijn opgezet en betrekking hebben op klantenservice, bronnenkennis, kennis van de collectie, projectmanagement en communitybuilding. De combinatie theorie en praktijkopdrachten leidt tot meer inzicht en verbreding/verdieping van kennis en vaardigheden. In 2020 wordt dit scholingstraject afgerond.

Bij de uitwerking van het Plan van Aanpak voor het inrichten van een Taalhuis hebben de gemeenten Boxtel, Vught en Sint-Michiëlsgestel ieder voor 8 uur per week financieel bijgedragen in de aanstelling van een **Coördinator Taalhuis**. De coördinator is de spin in het web en verantwoordelijk voor het functioneren en uitbreiden van het netwerk. In het tweede kwartaal van 2019 is de bovenlokale coördinator Taalhuis aangesteld die in de drie gemeenten met succes een taalnetwerk heeft opgezet een Taalhuis heeft gerealiseerd.

Voor het coördineren van de taalhuisactiviteiten in de bibliotheek zijn binnen de formatie van de bibliotheek uren vrij gemaakt. De opening van het Taalhuis werd voorbereid, vrijwilligers werden geworven en de nieuw geworven vrijwilligers werden getraind. Een complicerende factor was de aangekondigde bezuinigingen voor 2020. Hierdoor werd een tijdelijk contract niet verlengd en werd afscheid genomen worden van de collega die o.a. de taalhuisactiviteiten coördineerde.

Binnen de beschikbare middelen wordt in 2020 is prioriteit gelegd bij de leesbevordering voor het (jonge) kind en het verbeteren van de (digi-)taalvaardigheid van volwassenen, onder het motto 'Terug naar de basis'.

In 2017 gaven medewerkers van Bibliotheek 's-Hertogenbosch in een **medewerkersonderzoek** aan dat hun Bieb een 'Great Place to Work' is. Apetrots was de Bieb natuurlijk, en dat willen we bij Babel opnieuw weer zijn! Daarom vroegen we in november 2019 de medewerkers opnieuw naar hun mening. De resultaten hiervan worden in januari 2020 verwacht.

Huisvesting

In Boxtel zijn we samen met de gemeente gestart met de ontwikkeling van het concept Cultureel Centrum Boxtel. Opzet is om de Bibliotheek in haar huidige pand te huisvesten met andere culturele en maatschappelijke organisatie, ondersteunt met een stevig horeca concept en als onderdeel van het infra structurele plan 'Boxtel binnen de bruggen. Het is de ambitie van het college om nog binnen de huidige coalitie periode het programma van eisen met bijbehorend investeringsbudget vast te stellen.

Vooruitlopend op het te ontwikkelen Cultureel Centrum op de locatie Burgakker 4 nam Just Fair haar intrek in Burgakker 4. Met een bescheiden ingreep werd een aantrekkelijke plek gecreëerd op de begane grond. Het kantoor van de bibliotheek verhuisde daarvoor naar de 1e etage. Onder grote belangstelling werd de fairtradewinkel op 12 april geopend door wethouder Eric van den Broek en voorzitter van het bestuur van de winkel, Frank Geurtz.

Op last van de brandweer is de aanleg van een brandmeld- en ontruimingsinstallatie gerealiseerd. De gemeente is in onderhandeling met een nieuwe huurder voor de eerste verdieping.

Financiën

De gemeente heeft aangegeven voor 2020 10% te moeten bezuinigen op de subsidie voor alle Boxtelse organisaties. Ook wordt er geen indexerings toegepast. De bezuiniging is het gevolg van de stijgende kosten voor de jeugdzorg.

Per 1 juli 2019 zijn alle projecten van de Cultuurverbinder afgebouwd. Daarnaast is er intern gewerkt aan verschillende scenario's die onvermijdelijk consequenties hebben voor de dienstverlening (openingstijden, programmering). Ook neemt de personele formatie af. De prestatieafspraken met de gemeente voor de periode 2020-2021 zijn aangepast.

2. Resultaten prestatieafspraken

Functie in beleid	Activiteit/product	Realisatie 2019
Het aanbieden van kennis en informatie via de uitleenfunctie	<ul style="list-style-type: none"> Een fysieke bibliotheek indien mogelijk in een gebouw met andere (maatschappelijke) voorzieningen. Bibliotheek op school in combinatie met uitleenpunt voor volwassenen in Liempde	<ul style="list-style-type: none"> Sinds april is fairtradewinkel Just FAIR! gehuisvest in het gebouw. I.s.m. gemeente Boxtel loopt een verkenning van mogelijke andere gebruikers van het gebouw, passend bij de functie van de bibliotheek. Gerealiseerd in basisschool De Oversteek. Het aantal betalende leners blijft constant.
Het bieden van mogelijkheden voor ontwikkeling en educatie	<ul style="list-style-type: none"> Een taal- en media-programma voor volwassenen	<ul style="list-style-type: none"> De opening van het Taalhuis is september trok 40 belangstellenden. Iedere woensdag worden ongeveer 30 mensen door Taalcoaches in de bibliotheek begeleid. I.s.m. de gemeente hebben 44 inwoners deelgenomen aan de cursus 'Klik & Tik' en 26 inwoners aan 'Walk& Talk' De rondleiding aan een inburgerklas (13 deelnemers) werd gewaardeerd met een 8,3.
Het bevorderen van het lezen en het laten kennismaken met literatuur	<ul style="list-style-type: none"> 'Doorgaande leeslijn' i.s.m. consultatiebureau, vrijwilligerssteunpunt, CJG, kinderdagcentrale, peuterspeelzalen, basisonderwijs, Cultuurbox Voortgezet onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> Er zijn 85 boekstartkoffertjes uitgedeeld De inloopochtenden voor (groot)ouders met baby's en peuters heeft 40x plaats gevonden. In totaal hebben 1.170 kinderen en volwassenen een of meerdere ochtenden bezocht Het voorlezen aan kinderen van 2 jaar heeft grote belangstelling, Ongeveer 1.000 kinderen hebben een of meerdere keren geluisterd naar een verhaal Twee kinderdagverblijven en één peuterspeelzaal nemen deel aan Boekstart in de Kinderopvang 48 groepen (1.026 basisschoolleerlingen) hebben de bibliotheek bezocht voor een groepsbezoek I.s.m. de bibliotheek heeft het Vada College een schoolbieb opgezet.

Het laten kennismaken met kunst en cultuur	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking op andere culturele gebieden wordt gezocht en een uiting is te zien middels een expositie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn acht exposities gehouden. Vooral de expositie van leerlingen van het Jacob Roelandlyceum trok veel belangstelling (328 bezoekers)
De bibliotheek als plaats voor ontmoeting en debat		<ul style="list-style-type: none"> • VerhaalTijd (84 deelnemers) en de Nationale Voorleeslunch, ontmoeting voor alle inwoners in Boxtel, met name voor ouderen (25 deelnemers). Doel: doorbreken van isolement • De activiteiten 75 jaar vrijheid trokken 204 bezoekers

In de tweede helft van 2019 zijn de prestatieafspraken voor 2020-2021 herzien als gevolg van de gemeentelijke bezuinigingen.

3. Boxtel in cijfers

KENGETALLEN	31-12-2019	31-12-2018
Inwonersaantal totaal	30.801	30.741

Aantal leden/leners		
0 t/m 12 jaar	2.001	1.953
13 t/m 17 jaar	667	836
18 t/m 64 jaar	937	1.056
65 jaar en ouder	620	591
Vrijwilligers, Docenten Primair Onderwijs, Gastleners	36	19
Baanderherencollege	516	859
Jacob Roelandlyceum	481	277
Instellingen	27	19
Totaal	5.285	5.610
Deelnemers-%	17,16%	18,25%

Bezoekers	72.733	69.050
Collectieomvang	26.396	27.886
Uitleningen incl. verlengingen	118.582	125.316

Openingsuren per week		
Boxtel: zelfbediening	20,0	20,0
Boxtel: met service	27,0	29,0
Totaal	47,0	49,0

De Bibliotheek op School met uitleenfunctie voor volwassenen (Liempde)		
0 t/m 12 jaar*	516	549
13 t/m 17 jaar	49	80
18 t/m 64 jaar	18	19
65 jaar en ouder	22	21
Vrijwilligers, Docenten Primair Onderwijs, Gastleners	8	9
Totaal	613	678
Collectieomvang	3.431	3.245
Uitleningen incl. verlengingen	6.284	7.228
Openingsuren per week**	10	10

* Leerlingen van de basisschool

** Tijdens de vakanties van de basisschool is de uitleenfunctie gesloten

De Bibliotheek op School (Lennisheuvel)		
Aantal leden/leners 0 t/m 12 jaar	94	105
Collectieomvang	1.258	1.479
Uitleningen incl. verlengingen	1.864	2.024

Mediatheek (Vada College)		
Aantal leden/leners	111	0
Collectieomvang	494	0
Uitleningen incl. verlengingen	297	0

KENGETALLEN	31-12-2019	31-12-2018
Personeel		
Medewerkers in eigen dienst (fte)	4,36	4,79
Gedetacheerden (fte)	0,56	0,56
Vrijwilligers (aantallen)	8	8

De formatie bestaat uit het aantal fte dat door Babel 's-Hertogenbosch e.o. wordt ingezet voor het bibliotheekwerk in de gemeente Boxtel. Dit is inclusief een gedeeltelijke doorberekening van de bedrijfsvoering (management, C&M, financiële administratie, ICT, logistiek, mediaverwerking en P&O).

De vrijwilligers worden ingezet voor 'VerhaalTijd' (voorlezen aan volwassenen), Taalhuis en de Bibliotheek aan Huis.

BABEL | BIBLIOTHEEK
BOXTEL

BABELDENBOSCH.NL